

Republika Srbija
Tužilaštvo za ratne zločine

VIŠEM SUDU U BEOGRADU
-Odeljenje za ratne zločine-

23. Jun 2010.

Na osnovu čl. 46. st.2. tač.3. u vezi čl. 4. st.2. Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine, podižem

O P T U Ž N I C U
protiv:

1. ZORANA VUKŠIĆA, zv. „Žuti“, rođenog 03.08.1959. godine u Belom Manastiru, Republika Hrvatska, sa prebivalištem u Bačkom Petrovom Selu, opština Bećej, državljanina Republike Srbije, po zanimanju radnika, pismenog, sa završenom osnovnom školom, razvedenog, oca troje dece, sa regulisanom vojnom obavezom, osuđivanog, zbog krivičnog dela iz čl. 33. ZOOM R Srbije, sada u pritvoru po rešenju istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu - Posebnog odeljenja za ratne zločine, broj Ki.V.5/09 od 25.12.2009. godine i rešenju Višeg suda u Beogradu - Odeljenja za ratne zločine, K.v.Po2. br. 5/2010 od 22.01.2010. godine, a koji mu se računa od 24.12.2009. godine, kada je lišen slobode;

2. SLOBODANA STRIGIĆA, zv. „Slobo“, rođenog 25.06.1965. godine u mestu Karanac, opština Beli Manastir, Republika Hrvatska, sa prebivalištem u Bezdanu, državljanina Republike Srbije, po zanimanju radnika, sa završenom osnovnom školom, porodičnog, ocem jednog maloletnog deteta, vojni rok odslužio 1984 godine, vodi se u VE SO Sombor, neosuđivanog, drugi krivični postupak se ne vodi, proveo u pritvoru po rešenju istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu - Posebnog odeljenja za ratne zločine, Ki.V.5/09 od 25.12.2009. godine i rešenju Višeg suda u Beogradu - Odeljenja za ratne zločine Kv.Po2.-5/2010 od 22.01.2010. godine, a koji mu se računa od 24.12.2009. godine, kada je lišen slobode, pa do 12.02.2010. godine, kada mu je pritvor ukinut, sada se brani sa slobode;

3. BRANKA HRNJAKA, rođenog 14.07.1959. godine u mestu Kapelna, Donji Miholjac, Republika Hrvatska, sa prebivalištem u Somboru, državljanin Republike Srbije, po zanimanju radnika, sa završenom SSS, vojni rok služio 1978. godine u Kragujevcu, vodi se u vojnoj evidenciji pri VE SO Sombor, neosuđivanog, drugi krivični postupak se ne vodi, proveo u pritvoru po rešenju istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu, Ki.V.br.5/09 od 25.12. 2009. godine, i rešenju Višeg suda u Beogradu - Odeljenja za ratne zločine Kv.Po2.-5/2010 od 22.01.2010. godine, a koji mu se računa od 24.12.2009. godine kada je lišen slobode, pa do 14.05.2010. godine kada mu je pritvor ukinut, brani se sa slobode,

4. VELIMIRA BERTIĆA, zv. „Vekac“, rođenog 05.03.1970. godine u Osijeku, Republika Hrvatska, sa prebivalištem u Novom Sadu, drž. Republike Srbije, po

zanimanju elektrotehničara, sa završenom srednjom školom, odsluženim vojnim rokom, osuđivanog zbog krivičnih dela iz čl. 23. ZJRM i 33. ZOOM Republike Srbije, drugi krivični postupak se ne vodi, proveo u pritvoru po rešenju istražnog sudije Posebnog odeljenja za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu, Ki.V.br.5/2009 od 25.12.2009. godine i rešenju Višeg suda u Beogradu - Odeljenja za ratne zločine, K.v.Po2. br. 5/2010 od 22.01.2010. godine ,a koji mu se računa od 24.12.2009. godine, kada je lišen slobode, pa do 14.05.2010. godine kada mu je pritvor ukinut, brani se sa slobode;

ŠTO SU:

kao pripadnici SUP-a Beli Manastir - Jedinice za posebne namene, iz sastava policijskih oružanih grupacija SAO Istočna Slavonija, Baranja i Zapadni Srem, u vreme unutrašnjeg oružanog sukoba koji se na ovom prostoru unutar Republike Hrvatske, tada u sastavu SFRJ, u vremenu od polovine 1991. do druge polovine 1995. godine, odvijao između navedenih i drugih oružanih formacija, sastavljenih pretežno od pripadnika srpske nacionalnosti, te oružanih snaga tadašnje JNA do polovine januara 1992. godine, s jedne strane, i s druge, organizovanih oružanih formacija Republike Hrvatske - Zbora Narodne Garde (ZNG) i policije, u vremenu od avgusta 1991. godine, pa do kraja iste godine, u Belom Manastiru i na široj teritoriji ove opštine, kršeći pravila međunarodnog prava sadržanog u čl.3. st.1. tač.1. pod a,e IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata od 12.08.1949. godine, u vezi čl. 13. st.1., u vezi sa čl.4. st.1. i 2. tač.a,e i š Dopunskog protokola uz navedenu konvenciju o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II), prema civilnom stanovništvu nesrpske nacionalnosti koji nisu pripadali ni jednoj oružanoj formaciji, niti su učestvovali u vojnim operacijama,

A - vršili protivzakonita zatvaranja, pa su tako i to:

okrivljeni Zoran Vuksić i Velimir Bertić

u navedenom periodu, zajedno sa većim brojem za sada NN pripadnika navedene SUP-a Beli Manastir, bez opravdanog razloga i zakonskog osnova, samovlasno i u više navrata, hapsili po Belom Manastiru i okolnim mestima civilna lica hrvatske i druge nesrpske nacionalnosti, i zatvarali ih u zatvorske prostorije SUP-a Beli Manastir iz diskriminatorskih razloga zasnovanih na pripadnosti drugoj naciji i veri, pa su tako uhapsili i više dana zadržali zatvorene, za sada tačno neutvrđen broj civilnih lica,

B - vršili povređivanje telesnog integriteta, primenjivanje mera zastrašivanja i terora, mučenja i nečovečna postupanja

na način što su u navedenom periodu, zajednički i istovremeno, a u nekim prilikama pojedinačno, prilikom hapšenja u kućama i dovođenja u zatvor, a i u samom zatvoru, tukli veći broj civilnih lica nogama, rukama, palicama, kundacima i drugim tupo-tvrdim predmetima i time im povređivali telesni integritet i zdravlje, mučili ih i prema njima nečovečno postupali, te pretnjama i nekontrolisanim pucanjem zastrašivali i terorisali civilno stanovništvo, pa su tako i to:

1. okr. Zoran Vuksić i Velimir Bertić

- dana 28.08.1991. godine prilikom napada na naselje Kozarac, opština Beli Manastir i civilno stanovništvo u njemu, bez izbora cilja, bezrazložno i bez ikakve vojne potrebe pucali po kućama i u pravcu civilnog stanovništva, koje se nalazilo u svojim kućama ili u dvorištima, pa je tako okr. Zoran Vukšić, nekontrolisano pucajući ubio nenaoružanog civila starije dobi Ivu Maleka, te pucajući iz pištolja i sa vrlo malog odstojanja u noge J. V., koga je zatekao u dvorištu njegove kuće, naneo mu tešku telesnu povredu u vidu prostrelne rane u predelu potkolenice, a okr. Velimir Bertić takođe pucajući nekontrolisano i nasumično iz automatske puške ranio M. V., nanevši joj prostrelnu ranu mekog tkiva u predelu gornjeg ramenog obruča;

- istovremeno i zajednički u zatvorskim prostorijama SUP-a Beli Manastir, povređivali telesni integritet većem broju bespravno privedenih i zatvorenih civilnih lica, između ostalih, D.S, koga su tukli nogama i palicama zajedno sa većim brojem za sada NN lica, kao i sa Zoranom Madžarcem, protiv koga je postupak u prekidu, M.T. i J.Č, koje su tukli palicama po svim delovima tela i istovremeno prema njima dvojici nečovečno postupali, terajući ih da se međusobno šamaraju, I.B, koga su takođe zajednički tukli na istovetan način, pri čemu je okrivljeni Bertić prema njemu primenjivao i mere zastrašivanja, tako što mu je stavljao pištolj u usta, potom Stipi Abrišinu, koga su takođe tukli povređujući mu telesni integritet i istovremeno prema njemu nečovečno postupali, preteći da će da ga zakolju, terajući ga da peva „četničke“ pesme, a M.M. u više navrata tukli kundacima puške po celom telu i glavi, povređujući mu tako telesni integritet, prema njemu primenili mere zastrašivanja stavljajući mu pištolj u usta, preteći da će ga ubiti, J.N. tukli po svim delovima tela, pri čemu ga je okr. Vukšić udarao nekom žičanom palicom i pri tom mu oduzeli pištolj za koji je imao dozvolu,

2. okr. Zoran Vukšić

u istom vremenskom periodu u zatvorskim prostorijama SUP-a Beli Manastir, povređivao telesni integritet većeg broja bespravno lišenih slobode i zatvorenih civilnih lica, tako što ih je udarao gumenom palicom, nogama, rukama, telefonskim kablom i drugim tupo-tvrdim predmetima, pa je tako, između ostalih pretukao: H.M, udarajući ga pendrekom, S.T, udarajući ga gumenom palicom, nogama i rukama, na isti način tukao i E.I, S.D, J.Ž, G.Z, A.Ć, J.G, M.B, kojeg je udarao palicom telefonskog kabla, na isti način tukao i P. i V.Z, zatim P.F, kome je sa čizmama na nogama gazio po prstima, D.B, kome je, udarajući ga rukama, nogama i drugim tupo-tvrdim predmetima izbio 10 zuba i slomio dva rebra, nanevši mu time tešku telesnu povredu, zatim ovima i većem broju drugih zatvorenika, nakon što bi ih pretukao, delio tekst pesme „Sprem'te se, sprem'te četnici“ i terao ih da pevaju tu pesmu, a druge prilike zastrašivao i terorisao pojedina civilna lica, tako što je sa većim brojem NN pripadnika navedene policijske jedinice, bez ikakvog razloga i povoda otvarao vatru iz pešadijskog naoružanja na autobus koji se saobraćao na liniji za mesto Širine, kojom prilikom je ranjen vozač autobusa A.B,

3. okr. Velimir Bertić

u istom vremenskom periodu i na istom mestu, primenjivao mere zastrašivanja prema pojedinim civilnim licima, pa je tako, u zatvorskim prostorijama SUP-a Beli Manastir stavljao otkočeni pištolj na glavu oštećenog Z.K, istovremeno preteći da će ga ubiti, a M.B nanosio povrede telesnog integriteta i prema njemu primenjivao mere zastrašivanja, tako što ga je zajedno sa još dvojicom svojih kolega prethodno uhapsio na ulici, a zatim ga naterali da trči bos po strnjici, istovremeno trčeći za njim i

udarajući ga nogama, a potom, pošto su ga navodno pustili da pobegne, za njim organizovali „lov na zeca”, da bi ga posle ponovo uhvatili i potom pretukli, dok je zatvoreniku S.A, takođe nanosio povrede telesnog integriteta, tako što ga je tukao pendrekom, zatim prema njemu primenjivao mere zastrašivanja, preteći da će da ga zakolje zbog sina koji je bio pripadnik MUP-a Hrvatske i istovremeno ga terao da peva „četničke pesme”

V - vršili ubistva pojedinih civilnih lica, pa su tako, i to:

1. okr. Zoran Vukšić

dana 10.10.1991. godine, nakon prethodnog dogovora sa okr. Zoranom Madžarcem, protiv koga je postupak u prekidu i još jednim, za sada NN pripadnikom SUP-a Beli Manastir, da liše života bračni par, hrvatske nacionalnosti, shodno dogovorenoj podeli zaduženja, Zoran Madžarac i navedeno NN lice, prvo su iz kuće u ulici Ive Lole Ribara br.8 u Belom Manastiru izveli A.B. i njegovu suprugu A.B, potom ih uveli u službeno terensko vozilo SUP-a Beli Manastir i odvezli do naselja Sudaraš, gde ih je po dogovoru već čekao okr. Zoran Vukšić, a nakon što su ih izveli iz vozila, okr. Zoran Vukšić im je rekao da priđu bliže, istovremeno ih pitajući gde su im sinovi, da bi odmah zatim iz revolvera marke „kolt” pucao iz neposredne blizine u potiljak Adama Barića i na licu mesta ga ubio, a kada se A.B, čuvši pucanj i videvši muža kako pada, onesvestila, okr. Zoran Vukšić joj je prišao i pokušao lišiti života, tako što je oštećenoj nožem zadao 4 ubodne rane u predelu vrata i time joj naneo teške telesne povrede opasne po život, kojima ona nije podlegla, nakon čega su se sva trojica udaljili, ostavivši oštećene na mestu izvršenja ovog zločina u uverenju da su oboje mrtvi,

2. okrivljeni: Zoran Vukšić, Slobodan Strigić i Branko Hrnjak

dana 17.10.1991. godine, a nakon prethodnog dogovora između okrivljenih Zorana Vukšića i Zorana Madžarca, protiv koga je postupak u prekidu, da liše života 4 člana porodice Čičak, hrvatske nacionalnosti, prvo su navedenog dana u jutarnjim časovima, zajedno sa još dvojicom za sada NN pripadnika SUP-a Beli Manastir, došli do porodične kuće Čičak, u mestu Karanac, u ulici Kolodvorska 2b, pa kako kod kuće nisu zatekli svu četvoricu iz navedene porodice, naredili su prisutnom I.Č. da kasnije sva četvorica dođu u prostorije SUP-a Beli Manastir radi saslušanja u vezi navodne krađe svinja sa jedne farme, kojoj naredbi su se sva četvorica - otac V.Č. i sinovi M, I. i A. odazvali u gradu okr. Slobodana Strigića, koji je bio zadužen za upravljanje policijskim vozilom - kombijem, tzv. „Maricom”, rekavši mu pritom da podje sa njima, jer navodno treba da odvezu neke hrvatske „špijune” na komandno mesto u Jagodnjak, na šta je ovaj pristao, dovezavši navedeno vozilo u predvečernjim časovima ispred dvorišnog ulaza u SUP Beli Manastir, nakon čega su okrivljeni Vukšić i Madžarac iz prostorija SUP-a izveli svu četvoricu oštećenih, rekavši pri tom okr. Hrnjaku, koji je inače tog dana bio pomoćnik u dežurnoj službi, da i on podje s njima iz istog razloga koji su prethodno naveli i okr. Strigiću, što je i ovaj prihvatio, pa nakon što su okr. Vukšić i Madžarac uveli svu četvoricu oštećenih u zadnji deo „Marice”, a oni seli u prednji vozački deo, zajedno su krenuli, da bi posle izvesnog vremena i pređenog puta, okr. Strigić, koji je upravljao navedenim vozilom, po zahtevu okr. Vukšića skrenuo sa glavnog puta na neki sporedni put, i kada su stigli do ruševina napuštenog salaša Karaševe, tu su stali, nakon čega su okr. Vukšić i

Madžarac prvo izveli ošt. Matu Čička, koga je za ruku vodio okr. Madžarac, a ostala trojica okrivljenih su se kretali iza njih, te pošto su prešli nekoliko desetina metara, okr. Vukšić je prvo nožem ubo oštećenog u predelu vrata, dok ga je za to vreme okr. Madžarac držao za ruku i kosu, da bi odmah zatim okr. Vuksić u oštećenog ispalio iz revolvera marke „kolt“ najmanje jedan projektil u predelu glave, tako da je smrt oštećenog Mate Čičak nastupila usled prostrelnih rana glave, nakon čega i okr. Strigić i Hrnjak, iako prečutno svesno i voljno prihvataju zajedničko delovanje, saglašavajući se sa prethodnim i očigledno jasno pokazanim nameravanim ponašanjem i postupcima okr. Vukšića i Madžarca u odnosu na još žive oštećene, pošto nadalje i sami učestvuju i bitno doprinose ubistvu preostale trojice oštećenih, tako što sada zajedno sva četvorica izvode iz „Marice“ i dovode na isto mesto kao u prethodnom slučaju, i to redom: Ivana Čička, u koga je okr. Vukšić ispalio najmanje dva projektila iz navedenog „kolta“ u predelu glave i tela, tako da je smrt nastupila usled prostrelnih rana glave i desne nadlaktice, zatim Vinka Čička, u koga je okr. Vukšić iz navedenog „kolta“ ispalio više projektila u predelu gornjeg i donjeg tela, tako da je smrt nastupila usled višestrukih prostrelnih rana grudnog koša i karlice, i na kraju, Antu Čička, u kojeg je prvo, okr. Vukšić ispalio iz istog „kolta“ jedan projektil u glavu, a kada je ovaj pao, u njega je ispalio nekoliko projektila iz automatske puške i okr. Strigić, tako da je smrt oštećenog nastupila usled prostrelnih rana glave i trupa, nakon čega su se zajedno vratili u Beli Manastir, gde su u stanu okr. Zorana Madžarca podelili prethodno oduzete stvari i novac od oštećenih;

- čime su izvršili krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl.142. st.1. KZJ u saizvršilaštvu u vezi čl.22 KZJ.

P R E D L A Ž E M

Da se na glavni pretres pozovu:

1. Tužilac za ratne zločine Republike Srbije,
2. Okr. Zoran Vukšić, Slobodan Strigić, Branko Hrnjak i Velimir Bertić.
3. Pozovu i saslušaju u svojstvu
 - a) svedoka - oštećenih:
 - b) svedoka
- 4.
5. Da se u dokaznom postupku izvrši uvid u kompletne spise Županijskog suda u Osijeku,
6. Da se pročitaju izvodi iz KE za okrivljene.

O b r a z l o ž e n j e

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je svojim aktom broj KR-I-DO-1227/07 od 29.09.2008. godine, ustupilo ovom Tužilaštvu kopije državno odvjetničkog i sudskog spisa u krivičnom predmetu protiv okr. Zorana Vukšića i drugih, zbog krivičnog dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st.1. OKZ RH, na razmatranje, radi eventualnog preuzimanja gonjenja protiv svih 5 navedenih lica za predmetno krivično delo, što se utvrđuje iz spisa Županijskog suda u Osijeku, K.br.14/04 sa

pripadajućim istražnim spisima istoga suda, Kio.br.1/95.

Po razmatranju, ocenili smo da je ustupanje navedenih spisa učinjeno u saglasnosti sa Sporazumom o saradnji u progonu učinilaca krivičnih dela ratnih zločina, zločina protiv čovečnosti i genocida zaključenog u oktobru 2006. godine, između Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

U materijalno-pravnom smislu, navedeno krivično delo predviđeno je i u našem Krivičnom zakonu, tada važećem u čl.142. KZ SRJ, a koji se i sada primenjuje kao najblaži u odnosu na sve promene Krivičnog zakona do sada.

U procesno-pravnom smislu, i pretkrivični i istražni postupak pred nadležnim organima Republike Hrvatske vođen je u potpunoj saglasnosti sa odredbama našeg ZKP-a, pošto su u ovom delu procesne odredbe oba zakonika gotovo identične.

Za preduzimanje gonjenja navedenih lica u konkretnom slučaju ispunjene su sve pretpostavke po Zakonu o potvrđivanju Ugovora o pravnoj pomoći u krivičnim i građanskim stvarima, zaključen između naše dve države, kao i po Zakonu o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine.

Nakon sadržinskog razmatranja predmetnih spisa, utvrdili smo da sva petorica osumnjičenih imaju državljanstvo Republike Srbije i prebivalište u Republici Srbiji.

Po zahtevu ovog Tužilaštva, Služba za otkrivanje ratnih zločina MUP-a Republike Srbije, obavila je razgovor sa potencijalnim svedocima koji imaju državljanstvo naše zemlje i prebivalište u našoj zemlji, a nakon toga saslušana su od strane navedene Službe, po našem zahtevu sva četvorica ovde optuženih, tada u svojstvu osumnjičenih, budući da je tada takođe osumnjičeni Zoran Madžarac za sada nedostupan našim državnim organima.

Ocenjujući podatke, informacije i dokaze, koji se nalaze u navedenim spisima Županijskog suda u Osijeku K.br.14/04, zatim iskaze potencijalnih svedoka sa kojima je obavila razgovor Služba za otkrivanje ratnih zločina MUP-a Republike Srbije, te iskaze osumnjičenih Zorana Vukšića, Slobodana Strigića, Branka Hrnjaka i Velimira Bertića, zaključilo smo da postoji osnovana sumnja da su oni izvršili krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl.142. st.1. KZ SRJ, zbog čega smo pred Većem za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu zahtevali sprovođenje istrage protiv njih za predmetno krivično delo.

Nakon sprovedene istrage utvrđene su sve bitne činjenice objektivnog i subjektivnog karaktera, kako je to navedeno u izreci ove optužnice.

Pre svega, na nesumnjiv način su utvrđene činjenice objektivnog karaktera - postojanje oružanog (unutrašnjeg) sukoba u vremenu od 1991. do 1995. godine na prostoru Republike Hrvatske, tada u sastavu SFRJ, a prema tome i na teritoriji opštine Beli Manastir, koji se odvijao između vojnih i policijskih oružanih formacija SAO Istočna Slavonija, Baranja i Zapadni Srem, sastavljenih pretežno od pripadnika srpske nacionalnosti, te, do polovine januara 1992. godine i oružanih snaga tadašnje JNA s jedne strane, i s druge, organizovanih oružanih formacija Republike Hrvatske - Zbora narodne garde (ZNG) i policije, pripadnost okrivljenih policijskim snagama kao organizovanoj oružanoj grupaciji iz sastava oružanih snaga SAO Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema, i status žrtava, koje su sve bile civilna lica koja nisu pripadala ni jednoj oružanoj formaciji, niti su učestvovala u neprijateljstvima, i koja su kao takva zaštićena navedenim Konvencijama međunarodnog humanitarnog prava, što su sve objektivni uslovi inkriminacije ovog krivičnog dela.

NJihovo ponašanje i postupci pretežno su bili motivisani ličnim, pojedinačnim interesima i šovinističkom mržnjom prema pripadnicima nesrpske nacionalnosti, najvećim delom prema pripadnicima hrvatske nacionalnosti. U daleko najvećem broju slučajeva pripadnici ove jedinice su učestvovali u protivzakonitim zatvaranjima, primenjivanju mera zastrašivanja i terora, mučenja, nečovečnog postupanja, povređivanju telesnog integriteta, pa i ubistvima jednog broja civilnih lica, stanovnika tog područja, inače nesrpske nacionalnosti.

*TUŽILAC ZA RATNE ZLOČINE
Vladimir Vukčević*